

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
14/01237-2/CGN

Dato
12. november 2014

Høringsuttalelse - Forslag til forskrift om adopsjon av barn fra utlandet

Datatilsynet viser til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets høringsbrev av 21. oktober 2014, hvor departementet sender forslag om forskrift til adopsjon av barn fra utlandet på høring.

Datatilsynet har gjennomgått forslaget, og har kommentarer knyttet til forslaget § 7 som handler om dokumentasjon som skal vedlegges søknaden, og adgangen til å innhente ytterligere informasjon.

Datatilsynet har i løpet av det siste året vært i kontakt med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vedrørende innhenting av samtykker fra adopsjonssøkere¹.

Datatilsynet har etter forespørsel fått informasjon om Bufetats innhenting av opplysninger i forbindelse med behandling av søknad om adopsjon. Vi har hatt ønske om å undersøke praksis på dette området og sikre at behandlingen av personopplysninger skjer i samsvar med personvernlovgivningen.

Datatilsynet har full forståelse for at det i adopsjonssaker er behov for å behandle personopplysninger, og at det kan være behov for å innhente opplysninger utover det søkerne selv har levert. Slike søknader inneholder mange opplysninger om søkerne, og mange av disse opplysningene er åpenbart sensitive.

BUFdir har overfor Datatilsynet opplyst at opplysninger som innhentes utover det søkerne selv har opplyst, også i dag er betinget av at søkerne har avgitt samtykke. Dette følger av rundskriv Q1045 som er gitt av Barne- og likestillingsdepartementet og som gjelder saksbehandling ved søknad om adopsjon.

Datatilsynet støtter forslaget om å stadfeste dette prinsippet i forskrifts form. Vi er positive til at det i merknadene til den forslåtte § 7 i forskriften er fastslått at innhenting av ytterligere opplysninger i tillegg til det som er innsendt i forbindelse med søknad om adopsjon krever særskilt samtykke.

¹ Vårt saksnummer 13/00779

Praksis i dag er at slikt samtykke i mange tilfeller innhentes samtidig med søknadstidspunktet, og Datatilsynet har sett eksempler på at slike samtykkeerklæringer er veldig generelle og i praksis kan fremstå som en blankofullmakt til innhenting av opplysninger. Datatilsynets bekymring er knyttet til at disse vide hjemlene/samtykkene kan medføre at etaten vil få utlevert sensitive opplysninger som ikke er relevante eller nødvendige for å behandle søknaden om adopsjon.

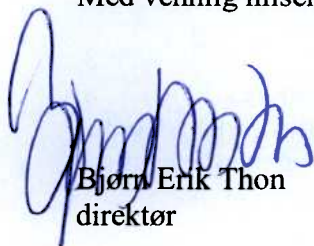
Vi mener derfor at det er særlig viktig at innhenting av informasjon skjer på en måte som i størst mulig grad sikrer at det kun er relevante opplysninger som innhentes. Ved bruk av slike vide fullmakter, vil det i mange tilfeller være opp til den som skal utlevere opplysninger å vurdere hva som er relevant.

Datatilsynet mener at det i forskriften bør presiseres at slike særskilte samtykker bør innhentes i de tilfellene og på det tidspunktet det er aktuelt.

Datatilsynet mener at det også bør vurderes en løsning som legger opp til at de som søker om adopsjon selv også kan fremskaffe de opplysningene som er nødvendige for å vurdere søknaden utover det som allerede er innsendt.

På denne måten sikrer man i større grad at den registrerte har kontroll med opplysningene som behandles om en i forbindelse med adopsjonsprosessen. Datatilsynet mener også at det i forskriften eller i merknadene bør presiseres at de registrerte i samsvar med personvernlovgivningen har krav på informasjon og innsyn i opplysninger som behandles om en, også i tilfeller hvor det innhentes ytterligere informasjon. Dette blir særlig viktig dersom samtykkene til innhenting er avgitt på et tidligere tidspunkt enn når behovet for informasjonen oppstår.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erik Thon
direktør

Camilla Nervik
seniorrådgiver

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/Statsforvaltningsavdelingen
Postboks 8112 Dep, 0032 OSLO